

BUNA VESTIRE

ZIAR LIDER DE LUYTA SI DOCTRINA ROMANEASCA

Directorii:
DRAGOȘ PROTOPOESCU
TOMA VLADISCU

Redacția și Administrația:
BUCUREȘTI
Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TIERPOANE

Direcția Administrației 4-55.52
Redacția 4.84.34

ABONAMENTE:
1 an Lei 700
6 luni - 350
3 luni - 170
Comune rurale { 1 an Lei 500
6 luni - 250
3 luni - 125

Douăzeci și trei de ani dela războiul mondial

Reportaj istoric de Mihail Polihroniade

La 28 Iunie 1914, într-o Duminică, spre seară, arhiducele Franz-Ferdinand, moștenitorul tronului austro-ungar și soția sa morganatică Sofia Chotek, ducesă de Hohenberg, sunt asasinat la Sarajevo, de către tânărul sârb Gabriel Princip.

Evenimentul este colosal în întreaga Europă, cu toate acestea puțin, foarte puțin își dau seama că drama sângeroasă dela Sarajevo va servi drept pretext declanșării războiului mondial. În ultimii patruzeci de ani pacificarea europeană trecuse prin alături crize războiului fusese de nă-

POINCARÉ
președintele republicii franceze (1913-1920)

La 28 Iunie 1914, într-o Duminică, spre seară, arhiducele Franz-Ferdinand, moștenitorul tronului austro-ungar și soția sa morganatică Sofia Chotek, ducesă de Hohenberg, sunt asasinat la Sarajevo, de către tânărul sârb Gabriel Princip.

DELA AERENTAL LA BERTHOLD

La Viena, ministrul de externe al monarhiei dualiste a contelui Leopold Berthold von und zu Ungarschitz, Frutzing und Pullitz. Mare senilor, bogat, elegant, om de salon, sigur, incompabil, neserios.

Succedase, nu de mult în acest post, celebrul Alois Lexa, conte d'Arenthal.

Arenthal, nepotul unui negustor de grâne din Bohemia, fusese ultimul mare ministru al Habsburgilor. În 1908, la 5 Octombrie, după ce printr-o manevră demnă de Machiavel înșelase, în faimosa intrare dela Bucklau, pe credulul Leokady, ministrul de externe rus, Arenthal proclamă anexarea Bosniei și Hercegovinei la Austro-Ungaria.

NICOLAE AL II-lea
Împăratul Rusiei (1894-1917)

Serbia mobilizată, Rusia protestă, războiul e gata să izbucnească. Dar Germania își scrie spada la balcon, Rusia - abia scăpată de destrămură înfrângeri și al revoluției - e silită să cedeze. Serbia e umilită.

Viena triumfă. Bosnia și Hercegovina rămân anexate. Puterile centrale au obținut o strălucită victorie diplomatică.

Dar de atunci n-au mai fost zile frumoase pentru Viena.

Cele două războaie balcanice s-au soldat cu o dureroasă înfrângere pentru diplomația austro-ungară. Serbia, pe care oamenii politici austro-maghiari și statul major, o vedeau ca un pericol direct pentru monarhia, având tendința să se unescă într-un adevărat stat pe toți flori de sud - deci și pe cei de sub aripa habsburgică - a ieșit

mult mărită din războaiele balcanice.

România, care de treizeci de ani (1833) era un fel de vasală a Veneției, și-a permis să ducă o politică independentă, să cadă chiar în spatele lui Ferdinand de Coburg, aliatul Habsburgilor și să joace - în cadrul congresului de la București - rolul de arbitru a Balcanilor.

Statul-major austriac socotea o asemenea situație imposibilă. Seful lui medierilor Conrad von Hotzendorf pretindea insistent «să fie lichidată Serbia». De două ori, în cursul anului 1913, Austria începuse să mobilizeze și de două ori Berlinul nu-i dăduse voie să lovească.

Acum atenția lui Franz-Josef împărat al Austro-Ungariei. Era aproape copil, avea 18 ani, când fusese chemat la tron. Acum era un moșneag de 84 de ani, la doi pași de moarte.

FRANZ-JOSEF ȘI ȘTE-FAN TISZA

De 66 de ani e Franz-Josef împărat al Austro-Ungariei. Era aproape copil, avea 18 ani, când fusese chemat la tron. Acum era un moșneag de 84 de ani, la doi pași de moarte.

Destinul îi prilejuise cele mai mari nenorociri publice și private. Proclamat împărat în plină revoluție (1848), fusese ișvins de Napoleon al III-lea și pierduse Italia în 1859, fusese invins de Prusia în 1866 și pierduse Germania. Soția lui, frumoasa Elisabeta a Bavariei, cu care nu se potrivea niciodată, îl înșelase cu Cănelarul său, contele Andrássy, și fusese apoi asasinată la Corfu. Fratele lui, Maximilian, împăratul Mexicului fusese împușcat de Mexicani, Cumpata lui - nebulă. Fiul său, arhiducele Rudolf moștenitorul tronului, se sinucisese.

Toate loviturile acestea le suportase bătrânul împărat fără să se emoționeze peste măsură. Avea înima senină și capul gol de gânduri. Era un birocrat conștient că el este toată rapoartele și examina toate hârtiile. Singurile lucruri care-l pasionaseră în viață erau vânătoarea și, Franz Sebratt, o actriță venețiană, căreia l-a rămas credincios toată viața - fără reciprocitate.

Împăratul era bătrân, fusese bătut în toate războaiele ce lo purtasese, deci voia pace.

Dar argumentele lui Berthold, insistențele lui Hotzendorf, nepotul bătrânului l-au învinș. A consimțit să aprobe o procedură extrem de energică față de Serbia, la nevroz război.

Contele Stefan Tisza, președintele consiliului maghiar, nobil încăpățânat, energic neșovăitor, mare dușman al Românilor și al Slavilor nu vrea războiul.

Atmosfera diplomatică nu i se pare favorabilă și apoi, în caz de succes, ce se va face cu Serbia? Anexarea ei la monarhia ar înălța elementul slav și ar periclitiza preponderența maghiară.

Și pe Tisza îl vor convinge însă Berthold și Hotzendorf. La urmă consimțite și el și - cu încăpățânarea care-l caracteriză - devine un partizan fanatic al războiului. Monarhia nu poate fi salvată decât printr-o mișcare de forță care să distrugă Serbia, să intimideze pe Slavi și să reducă la tăcere toate neamurile din Imperiul habsburgic.

Așa judecă domeniul de la Viena în duos acord, acum, cu cel de la Potsdam.

CE VA FACE BERLINUL?

Formidabil prin număr, prin unitate, prin constituția națională care-l animă, prin putere militară, prin potențial industrial, prin organizație, Reichul ține în mână sa cheia păcii și a războiului. Marele Bismarck, prin victoriile asupra Austriei și a Franței, l-a dat hegemonia pe continent. Tot el l-a dat și un sistem de alianțe menit să lămură, Austro-Ungaria, Italia Româna sunt aliatele Germaniei.

Dar această hegemonie nu poate dura decât dacă conducerea blocului puterilor centrale rămâne la Berlin. Numai astfel Italia și România, care au amândouă revendicări față

de Austro-Ungaria, pot fi menținute în cadrul alianței, numai astfel Berlinul nu riscă să fie vârit de Viena în complicații balcanice, pentru care - Bismarck distul - Germania nu-î dispune să risce nici măcar cotelele unui singur «grenadier pomeranian».

Bismarck a murit însă de mult! Acum locul lui de urzic îl ocupă un biet om modest, fricos, în capabil să gândească și să acționeze, d. von Bethmann-Hollweg. Ministrul de externe von Jagor e mai inteligent dar nu mai hotărât.

Sel al statului-major e Moltke, nepot al marelui strateg, care n'a moștenit însă nici una din calitățile biruitoarelor de la Sedan. E un ofiter de salon, monștru și cu nerușinare, plânge ori de câte ori se emoționează. Tot ce poate fi mai potrivit pentru un comandant de armată!

Însăfăși, stăpânul tuturor acestor medierii e Wilhelm al II-lea. Un om de cincizeci mână, pe care soarta l-a făcut împărat, și care vrea să ulmească, să epateze, să sperie tot napostul.

Deaceia fire torbide discursuri în complicate paranteze.

Poporul pe care-l conduce acesei oameni e un popor mare. A dat omenirii multe din cele mai frumoase genii ale ei. E neîntrecut la muncă și în război.

În ultimii cincizeci de ani n'a înregistrat decât triumfuri. E conștient de forța sa și de destinul său. E plin de o vitalitate debordantă și nu se teme de un război care - așa e convins - îl va da imperiul lumii.

La Berlin vestea asasinării lui Franz-Ferdinand a trezit indignare.

Kaiserul e furios. El socotea pe Franz-Ferdinand ca fiind cu totul sub influența sa. Deaceia când Berthold comunică planul său de a proceda energic față de Sârbii, Wilhelm al II-lea nu ridică nicio obiecție.

Dimpotrivă el lasă mâna liberă Venei să procedeze cum va crede de cuviință, asigurându-l că o va secunda.

Asadar contele Berthold capătă dreptul de a se juca cu sabia germană. Nemții nici nu sunt măcar precis informați asupra modului cum va proceda. Wilhelm al II-lea l-a dat o poliță în alb.

EUROPA DOARME LINIȘTITA

Contele Berthold lucrează fără

Arhiducele Francisc Ferdinand al Austriei și soția la Sarajevo, o oră înainte atentatului

Tarul își primește oaspeții francezi.

ULTIMATUM AUSTRIAC

Dintr-o dată în această atmosferă estivală izbucnește o lovitură de trăznet! La 23 Iulie câteva ceasuri după ce rușii au primit de la Viena, purtând pe d-nii Poincaré și Viviani, a pierdut portul Croustadt, ministrul austriac la Belgrad revine la Pașai cu ultimatum cerând să i se răspundă în 24 de ore.

Austria cere Serbiei între altele să dezavueze într-o notă oficială copera revoluționară a agenților săi, să accepte ca pe teritoriul său să se facă o anchetă la care să participe funcționarii austriaci, să dătească și să pedepsească pe toți ofițerii și funcționarii indiciți de Viena, etc.

Și cerea deci Belgradului să admită a fi tratat ca un stat vasal.

EUROPA SE TREZEȘTE

Disperat Pașai telegrafiază la Petrograd. Colosulul imperiului rus, imens corp fără vlagă - atunci ca și acum - are în fruntea lui un Tar abulic, condus de o soție pe jumătate

serbiei. Belgradul acceptă toate condițiile, numai la ultima - cea cu ancheta funcționarilor austriaci pe teritoriul său - face rezerve și cere explicații. Austria a obținut un succes diplomatic fără precedent. Serbia e umilită, deci Viena s'ar putea declara mulțumită. Totuși d. von Giesl - ministrul Austro-Ungariei la Belgrad - își cere pașapoartele, instrucțiunile lui sunt categorice: dacă Pașai nu acceptă până la ultimul punct, până la ultimul rând, până la ultima virgulă ultimatumul austriac, să plece. Acum evenimentele încep să se precipite. Adio vacanțe, banchete, recepții!

La 23 Iulie, Kaiserul revine grăbit din croaziera întreprinsă pe Marea Nordului.

La 26 Iulie Austro-Ungaria începe mobilizarea parțială. 400.000 de oameni sunt chemați sub arme ca să pedepsească Serbia. Subsecretarul de stat la ministerul de externe austriac, acolitul lui Berthold, Ungurii conte Forgas de Ghymes și Gasc, impune la măsură urgentă.

La 27 Iulie, Poincaré decide să contramandese vizitele la Cristiana

la istoric, sub influența unui câlușor bețiv și hot, Rasputin.

Tarul vrea pace și ministrul lui de externe, Sazonoff, - diplomat corect, inteligent, fără strălucire, bine intenționat - deosemeni. Dar Rusia nu poate accepta la infinit să fie umilită. Sârbii sunt Slavi, opinia publică și cercurile militare nu admit ca Serbia să fie distrusă.

Totuși situația nu pare încă disperată. Sazonoff propune o prelungire a termenului ultimatumului austriac.

Parisi e deoseamdată fără hula, Poincaré și Viviani plutesc pe Marea Baltică spre Stockholm, d. Bienvenu - Martin, bătrân radical-socialist intermarital președintelui consiliului, predică moderarea la Petersburg și cere Berlinului să modereze la rândul său Viena.

Dar Berlinul refuză. Germania pretinde că Austria și Serbia trebuie lăuate singure față în față.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară. Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

precipitare. De la 23 Iulie - data atentatului - în la 23 Iulie, nemeni nu bănuș ce se pregătește la Viena.

Soția de stat, viștrii, diplomații, generali și în vacanță. Primul o portu Kaiserul, la 6 Iulie, în croazieră pe Marea Nordului.

Apoi președintele republicii franceze, Raymond Poincaré, cu președintele consiliului ministri, René Viviani, se duce Petrograd în vizită la Tarul Nblau.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

la istoric, sub influența unui câlușor bețiv și hot, Rasputin.

Tarul vrea pace și ministrul lui de externe, Sazonoff, - diplomat corect, inteligent, fără strălucire, bine intenționat - deosemeni. Dar Rusia nu poate accepta la infinit să fie umilită. Sârbii sunt Slavi, opinia publică și cercurile militare nu admit ca Serbia să fie distrusă.

Totuși situația nu pare încă disperată. Sazonoff propune o prelungire a termenului ultimatumului austriac.

Parisi e deoseamdată fără hula, Poincaré și Viviani plutesc pe Marea Baltică spre Stockholm, d. Bienvenu - Martin, bătrân radical-socialist intermarital președintelui consiliului, predică moderarea la Petersburg și cere Berlinului să modereze la rândul său Viena.

Dar Berlinul refuză. Germania pretinde că Austria și Serbia trebuie lăuate singure față în față.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

Roma e încă azvârl de ultimă turburare socialist provocate, în bună parte, de scrieri și vorbe umilițoare adoptate de lui Georges Sorel, directorul oficiului socialist «L'Avantgarde», pe nume Benito Mussolini.

Petrogradul e în erăbătoare. Banche, discursuri, arși, recepții.

La Londra Sir Edward Grey e oboșat, vrea să plece la țară.

(Oslo) și Kopenhaga și să se întorcă direct la Paris.

PRIMELE MOBILIZARI

Nervozități politice și diplomatice îi succedă acum nervozitatea militară. Toate statele-majore cer guvernului să decreteze măsuri militare, toate se tem să nu fie întrecute de eventualii dușmani.

Încă dela 23 Iulie, Kaiserul dădu ordin flotei germane să se concentreze la Kiel. La 27 Iulie, primul lord al amiralității, Winston Churchill, ordonă întregii flote engleze, care fusese concentrată în vederea tradiționalei reviste navale de la Spithead și urma acum să se răpândească, să rămână concentrată la Portland.

La 28 Iulie Austro-Ungaria declară război Serbiei.

Ador Viena și Pesta voiau război cu orice preț. Berlinul li lăsa mână liberă. Conflagrația europeană nu-l speria, dimpotrivă.

La 29 Iulie, dimineața, Poincaré și Viviani debarcă însfârșit pe pământul Franței, la Dunkerque, Viviani e un bun orator dar nervos, impresionabil, nesigur. În schimb, Poincaré e un mare om de stat din rassa lui Richelieu și Thiers. Calm, stăpân pe el, lucid, înțelegător și tare. Franța are încredere în el în aceste zile de grea cumpănă. Parisul li a elamă frenetă.

La 29 Iulie, Rusia ordonă și ea o mobilizare generală în guberniile Odesa, Kiev, Moscova și Kazan.

La 30 Iulie artileria austriacă bombardează Belgradul. A doua zi Tarul ordonă mobilizarea generală. E 31 Iulie, ora 10 și 30. În aceeași zi, înalte ca stirea mobilizării rusești și-l fie cunoscută. Franz-Josef decretază - la ora 11½ dimineața - mobilizarea generală.

«KRIEGSGEFAHRN-ZUSTAND»

Acum intră Germania în joc. Se decretează Kriegsgefahrzustand - starea de pericol de război - ultima măsură înainte mobilizării. În același timp d. de Pourtales - ambasadorul Reichului la Petrograd - e însărcinat să predea lui Sazonoff un ultimatum: dacă în 12 ore Rusia nu demobilizează Germania va mobiliza și războiul va deveni inevitabil.

Dar mașina militară pusă în mișcare nu mai poate fi oprită.

Joffre insistă la Paris pentru contramăsuri urgente. La 1 August, dimineața, consiliul de ministri francezi autoriză pe ministrul de război, Messimy, să publice decretul mobilizării generale la ora 1 după amiază.

Rusia, nerăspunzând ultimatumului german, Reichul publică și el ordinul de mobilizare generală, conștient cu Franța.

ANGLIA «NU SE DECLARA»

Putea să oprească Anglia războiul dacă și spunea răspicat cuvântul la momentul oportun. Poate. În orice caz, până la ultima clipă, Berlinul a avut iluzia că Marea Britanie va rămâne neutră. Discret, fără șmote, Londra a luat și ea măsuri militare. La 29 Iulie Winston Churchill expediează comandanților de escadre telegrama de alarmă - «Warning telegram» - La 30, flota fusese concentrată la Scapa Flow.

Dar Edward Grey nu spune nici un cuvânt hotărât. Asquith înclină spre neutralitate. Lord George nu vrea să se grăbească. Iaburisti cu d. Ramsay MacDonald în frunte, cer sgonitoare neutralitate absolută. Germania își păstrează iluzia.

RAZBOIUL

1 August 1914. - Seară. Ora 13. La Petersburg, Ambasadorul ger-

Ion I. Mota

Cazania lui Varlaam

Problema jidovească e strâns legată de problema reformei statului și de refacerea morală a societății românești de azi. Agravarea, dacă nu chiar nașterea problemei jidovești, se datorează acestor două crize: criza organizării de stat și criza de democrație și criza de moralitate a clasei conducătoare românești. Soluționarea problemei, chiar concepută radical și desăvârșită, nu se va putea face de pe a se pe altă, ca necesitănd un timp de îndepărtare. În actuala organizare a Statului și cu moralitatea de azi a clasei conducătoare și administrative, o asemenea soluție, oricât de radical ar fi planată, va fi imposibilă, primele începuturi fiind cu siguranță subminate și dărâmate de forțele oculte care ur rădăcinile și de slăbiciunea noastră morală care ne va duce spre compromis, descurajare, trădare.

Din „Cuvântul Studențesc”, (Nomenclator Clusius).

CUBURI DE LUMINA

„Stefan cel Mare, de o jumătate de mie de ani strălucite în istorie și Români nu-l mai uită, pentru că s-a confundat perfect cu linia de viață a neamului.”

C. Z. C.

D-na Constantinovici-Hain

Intre pictoriile române a distin-
gem pe d-na Constantinovici-Hain,
ale cărei realizări au trezit interesul
denumit cunosătorilor de artă.

Postel G. Rotici

pe care-l cunoaștem din îndelung
cunoscuta colaborare la „Neamul Ro-
mânesc”, „Luceafărul” și „Flacăra”
de odinioară, pregătirea un volum
de eseurile, în care va reînvia
trădătură literară a Bucurestilor.

«Vremea»

găsim în ultimul număr semnificative:
„Vladimir Tudor, — un frumos re-
portaj”, „D. Ionescu, Constantin
Noica, etc. Un bun săptămânar.

Cincinat Pavelescu

acum admirabilă vorbă românească
a avut și poezii simple, dar in-
dubitabile, care mai păstrează în
versuri pulberea curie a unui pin-
dă talent. Asemblat acest „Madri-
gals”.

„Un fluviu calm și vrea să flu,
Un fluviu calm, cu ape lina,
Să nădărnicească luna peste miază
În clare nopți argintii-și clu.”

Si tu o însuși să fii,
O însuși de rose pale,
Să zboare-adeseori petole-
Pe linul unei aurii.

O însuși de flori și soape
Mută-te din cur de amurg,
Si eu, în jurul tău să curg,
Măndălesc ca ei o noapte.

«Crucificații»

a comandantului legionar Bănică Do-
bra înregistrat un frumos succes mo-
ral. Paginile de mit ale acestei lucrări
au trezit răsunetul așteptat în țară.

Al. Alexianu,

pe care-l cunoaștem și din câteva co-
laborări la ziarul nostru, ne aduce că-
teva poezii. După părerea noastră, am
descoperit un mare poet în perspectivă.
Reproducem în întregime „Nevățelele
serii”.

«Se gâtesc veselia la casele vechi
Jupâniile țării au horit până-n seară
De durerea toarele scumpe din urechi
Și chipurile se topeau ca de ceară»

Giu nepoștii, în haine urzuc,
Alenau mi-l purtam pe umeri, străluc,
Ca un soim cu ochi de hurnă,
Printre oșpeții unei de via.

Degece ei de miază mi s-au prisit
De sponci au niste găitane,
Lumânările au stăruit și s-au stins
Cu apele din sălbi și ghiordane.

Boierii în clădiri și pazele,
Cu ițelele blânde pe cap
Se clăneau, dănuind, în ghiulele
Și se repeau imnului de țap.

Dumnezeu, în oglindă plășată,
Se tulbura cu vâlcărești pârhar
Avea părul de câșpi și sub stăruie
Goliciunea cu miez amar.

Suitarul gheboș — fără diate —
Ca roșu vopsea în obraz,
Adormise trudit în vâscăle
Și purpura moale de ceară»

elconare

mai publică în No. 11 articolul „A-

„Stefan cel Mare, de o jumătate de mie de ani strălucite în istorie și Români nu-l mai uită, pentru că s-a confundat perfect cu linia de viață a neamului.”

Primim la redacție

versurile camaradului Nicolae Bă-
diol. Deși încă nu publicabile, ele
inducă totuși o adevărată sensibiliza-
re, carea îi mai lăsează forma.
O atenție lectură din clasicii și mo-
derni noștri, i-ar ajuta mult.

Editoria Pavel Suru,

una din puținele românești ale
Capitalii publice literatură bună,
ele, spre deosebire de stătea al-
tele (ca a Jupanului S. Ciornetu).

Athenaeum

revista condusă de d. Constantin-
Stelian, a apărut închinată d-lui
Ion Simionescu, care a fost un mare
literat din țara noastră. D-lui:
Ion Dumitrescu, C. Apostolovici,
C. Morozanu, Gh. Obrejașel, Ion
Simionici, etc.

In curând

se va desfășura o mare activitate a
scriitorilor ardeleni.

Retineți:

schimb de nuntă- romanul lui Ci-
rila Vărnăv va fi în vitrinele libră-
riilor la începutul lunii Octom-
brie.

După „Isabel și Apele din volu-
lă” a lui Mircea Eliade, „Chiot de nun-
tă” va fi cea mai realizată carte de
epică a anului.

Vom publica în cursul săptămă-
nei viitoare, câteva fragmente.

M. Nanov

a avut o poezie la noi din care
am citat la această rubrică 2 versuri.
Am înregistrat că o vom publica în
întregime, pentru frumusețea el-
istilistică, pentru o rară sensibili-
tate și mai cu seamă, pentru că nouă
ne-a plăcut foarte mult.

D. Nanov ne-a rugat și a insistat
să nu o publicăm. Ne conformăm.
Cine a refuzat însă versurile eliste
și cine vrea să le cunoască în între-
gime, poate trece pe la redacție, să
o citească.

Dacă până atunci M. Nanov nu
va lua cunoștință de căutarea noastră
și nu ne va interzice.

O excursie cu bucluc

III

Esim repede din odaie și intrăm
în pădurea de lângă casa lui Des-
pa. Când vine jandarmul, omul
spune, cu un pleșcău cu sârta jân-
pă la Dorca. În pas alergător jân-
darmul pleacă în direcția grădini.
De după scări vedem cum ne face
sema să venim, femeia lui Despa.
Ne întorcem bucurosi și ne suim
în podul grădini. Femeia leagă
oasă cu o sfoară căci vitele erau
duse la munte. Noi ne facem cu-
cuiuri în pală chiar sub streșină și
priza gura între două stâlpi pricin-
joi din când în când. Peste o oră
se oprește o camionetă în fața re-
taurului pe șosea. Din ea sco-
boară comandantul legiunei și vro-
30 de jandarmi. Trimitte câteva pa-

Cazania s-a tipărit la 1663 în al-
parul cel domnesc de la Troi 1.
Varlaam pe vremea Hospodarului Va-
sile Vodă.

Cu un an înainte «rabul lui Dum-
nedu Varlaam Mitropolit lăc su-
ciașchi se găsea de moarte creș-
tinește îngrijindu-și de piatra sub
care avea să zacă sin casa cea de
la ai moșilor săi».

Varlaam întocmese pre limbă ro-
mânească minunată scările a Dum-
nedu de preste ani adunând-o, în
Sibastria de la Secl, din toți tal-
cuvicii Evangheliei dascăli ai Be-
secrii noastre.

Acesta e pe scurt teleria lui și a
cărții sale. Vistoria Tărl Moldo-
vei era plină și la fel, dornică, era
înima Domnitorului de înțelep-
cia Scripturii cu un fagur plin de
milostenie, sufletul Voievodului și
vorniciei lui, cu oșarde de albino o-
dănu miera bachelor românești
să rămâie filii și nepoștii și să
le lăce bune de învățătură tar-
celo relo ca să se poată feri și să
se socotească.

FILE DE CARNET

Allo! Aici Manole Popa...

Întâmplarea pe care o relatez azi
este halucinantă prin dramaticul
ei de proporții neluabile. Vă adu-
ceți, desigur, amintea. În numărul
de 12 al săptămânii „Luceafărul”
impozabilă în care s-a situat
câtănat Manole Popa. Voiam
să închei acolo, în cele câteva rân-
duri de gazetă, o dramă care defi-
nește, clar, hotărâre moravurilor de
azi. Pentru că nu ne mai găsim în
fața unei simonidei banale. Actual
disperat din Gara de Nord, ne se
încaută în ritmica simonideiilor so-
soniere. Nu erau motive sentimenta-
le la baza acestei întâmplări. Și
nu mizeria a ros, până n-a măduva,
rezistența lui Manole Popa pe po-
zitiile viciu. Nu-l chema, dease-
ment, otrava unei boli incurabile
spre tărâmurile celestale. Da, Ma-
nole Popa era bolnav. În pieptul
lui se călburise o neînțelegere. Dar
tot se putea îndrepta în cadrul un-
dei viciu omenești. A trebuit, prin
urmare, să intervină altceva, în
calea acestui tânăr de prea mare
sensibilitate.

S-a lăsat o brătă. Și a lovit în o-
brazul demnității de om. Un ingi-
ner l-a călcat în picioare, l-a înșă-
gerat, a încercat să-l sugrume. L-a
transformat în animal, într-un pa-
chet onecare de carne omenească.
La început, Manole Popa a rămas
uluit. A uitat, omilit, scările redac-
ției. Sângele depe haină l-a înțu-
tăvârșit. Petele de sânge erau
mărturia durerii lui înăbușite.

A doua zi aș eluit, Manole Popa
s-a sinucis. Întâmplarea de azi, în-
să, întrece captolele unui roman
senzational.

Spre seară, telefonul nostru a su-
nat prelung. Parec (șpa. Camara-
dul Bălanescu a luat receptorul și
a ascultat.

Dela capătul celălalt al firului
venea un glas mormănit: pe cari

Atunci în acțiunile jumătate
de voce auzit Căta a vădit lu-
mina corului coricet.

Dar să ne întoim acum tar la
poezia de unghie pădurei mai
deunăci.

O mare educația spus, va rot-
păi Cazania.

Și în locul primii ei talmăcitor
s'a ales UN OVNU s'o dea pre
limbă românească.

El bine, Domnule! Nu! «Căteia
Românească a s'atârănu nu tre-
buie nu se codea, și talmăcitor de
jidanul».

Fiindcă de opere talmă creș-
tinească s'au atârău Polțarov și
Buhil pistruișăla noi, n'au lă-
sat-o neapăsătorie neînțînă. Și
atai mărturie s'au slovele lui
Eroim Adorea lui Dumineca Par-
titor lui (1928) țare Hristos Mân-
tăritor! «regolea parodie». «re-
gela nebunilor, potolul cu pleioa-
rele goale înșemate de piroane»,
«șema ca vita agoniță amar, spân-
zurat pe lemn, și barba-l năclătu-
ră».

Stă mărturie negrică batjocura

— Allo! Aici Manole Popa. Vă
multumesc, ați făcut prea mult
pentru mine. Eu o să mor poate.
Glăsuț devenea tot mai stins.

Și de acolo, sustinut pe brațe, Ma-
nole Popa își sporădăia drama în
toată lăcula ei desăgurată. Nea-
ștă-și înțina că era pe un telefon

Nici pe un pat de spital, în chi-
nurile agoniei, n'a fost cruțat și
manul. Trebuia să-l ajungă undă-
na și acolo. Manole Popa, trebuia
să mai trăiască să mai primească
lovitură. Și cineva, — o, nu mai este
om acest cineva! — a avut curaj
să-și fipe la telefon, să tulbure și
lăstăie morții.

Desigur, nu credeți. Nu-mi vine

— n'eu mic să cred. Și totuși telefonul
ne-a trimis această mărturie dra-
matică.

Când scriu aceste rânduri mă gâ-
sesse în Gara de Nord. S'au forțata
aceasta de oameni, mi se pare că-l
văd pe Manole Popa, cu fața desfi-
gurată, așa cum a venit în birouri-
le redacției noastre. Vine, poate, să
mă roage, să nu mai scriu.

Să frâng creșutul și să tac.
Să-mi fle rusine că sunt om.

Valeriu Cărdu

SUNT de un mare fotos, și nu
numai de fotos, ci și de interese,
colecțiile de documente, cari apar în
timpul din urmă, însoțite de studii
prețioase, cum sunt, de pildă, cele
ale d-lui I. E. Toroușiu.

Azi, eram să scumălam aici co-
lecția de documente istorice, pe cari

Femeia lungă din nou poarta și
plăcă, soldații ridică din umăr. O
fiteră lăcă și patrulă și se duce cu
restul de jandarmi la deal spre
Domnisorii. Noi am lăsat din pală și
ne uităm. Casa este bine păzită.

Peste câțiva timp, soția lui Despa
vine, aproape de grăd, strigă puțin
și găsește și lo mă mănărea. Ne so-
potește că suntem căutați, sunați că
am aruncat o bombă în casa unui fi-
laș din Dorna Căndreni și au ordi-
nă severe să ne aresteze. Din postel-
ă scoate o legătură cu mănărea și
câteva sticle de bere și vără pe sub
streșină în pod la noi. Deocamdată
ne-a perit pofta de mănărea. Ne
afățuim ce să facem.

Dacă ne predăm, cu toate prote-
stările noastre vom fi încheși până ce
se va descoperi faptele. Dar dacă
nu se descoperă! Să ne petrecem
toată vără în pușcărie! Mai bine să
lăcăm să o stergem și ce va vrea
Dumnezeu.

Seriem cele întâmplare pe o carte
poștală, o îndolăm și o băgăm între
drumete, să rămâie amintire. S'au
și azi dacă nu o fi luat-o cineva.

În ogrădă s'au potolit toate, nu
mai jandarmii sunt neadormiți. Se
întunecă. Ne hotărâm să pleșim pe
la orele 8 noaptea când somnul po-
tăpotește pe toți și când sperăm că o
jandarmii noștri vor fi adormiți.

Ne culcăm și facem cu schimbul. La
3 fix ne lămă bagajul în șpagă și
scoborim înțet. Când să deschidem
ușa, — așa legată pe dinafară, No-
roa că nu o legată prea strâns, bag-
dău degete în care am un brețec
cu lama foarte ascuțită. Tai afara,
elementul cade făcând un șmopot
strident. Așteptăm cu sufletul la
gât. O mică frământare parec și
toată reatră în tăcere. Pășim la
vârful picioarelor afără din grăd.

Jandarmii dorm cu arma între ge-
nunchi, având cureasa răscălită
după mână. Treceam pe lângă cel

lui Israel înfășurând caleorull
«Eu rabin de 12 ani s'arșio înas-
tea lui Ias ridicând un picior don-
tra oeră neavîntelose».

Și Fecioara Maria, legându-se-
se în urma albului și «când că o
mamă fericită».

Și toate acestea le-am scris pe
Răboi, jupânul! Să se sfârșească
odată cu batjocura!

Cazania, cazania din Jala mare,
floarea darurilor literaturii noas-
tre nu trebuie talmăcitor de jidanul!

Să rămâie mai bine așa, fără tâl-
măciu, dacă nu s'a aliat Românu
evreie.

Și va veni cîndea și vremea ei
clător de ar fi atunci scând se va o-
răta Domnul Ius Hristos pe noiri,
nu pe acești noiri ce plouă și în-
tăneacă soarele ci pe cei de cur în
toate felurile de vâpșele podobiți și
frumoyi, cu oști de țigari nenu-
mărați.

Și înaintea lui se vor aduna toa-
te limbile, și-i va judeca...

Al. Alexianu

le publică d. prof. univ. Teodor Bă-
lan. Volumul I și II au apărut în-
soțite de un aparat științific,
care le face accesibile și neșpeciali-
stilor.

Publicarea tuturor documentelor
istorice sau literare, cari se desce-
pă în ultimul timp, e de o impor-
tanță deosebită.

Din nenorocire, însă, oficialitatea
nu prea încurajează inițiativele a-
dunitorilor de documente. Căci atât d.
prof. I. E. Toroușiu, cât și d. prof.
Teodor Bălan, au trebuit să le pu-
blice pe proprie socoteală, ceea ce e
destul de trist (pentru oficialități...)

PUNE, atât de frumos, un ca-
marad:

«Sensul biruinței legionare s'a
strălucit prin Crucea ferfec ce-
restilor Mucenici dela Majadahda.
Proclamația pe cerul spiritualității
și destinații românești în lume,
ferfec Lor, o semu și răspuns. Soma
de realitate biruinței. Răspuns ce-
lor ce nu-i cunoșteau sensul, celor
ce se îndolau de ea.

O generație căt nemulțumit și
cât istoria nemulțumit, cu înle-
gerea trecutului și cu o măreție
siguranță de viitor, stă să birue.

Cel ce nu se confundă organic cu
ea, desădădușii, flutură, alături
de acest mare căntec, adreptele pro-
priel lor îndolii. Și noi rămănem
încercim în fața lipsei lor de
viață. Pentru că viața înțeează
acolo unde a înțet credința în ea,
credința în rostul ei de dincolo de
noi. Și am putea răspunde: noi vom
birui fiindcă credem în viață și
filindă vrem să birui.

Când stai să-l desțerezi cuiva bi-
ruința prin ferfec și prin moarte,
îngână: — Da! Dar atunci biruința
voastră nu este din lumea aceasta.

Și vom răspunde: Biruința noas-
tră, în numele scumului și sub
semnul lui Dumnezeu, va fi din lu-
mea aceasta. Și iată deci: Toamă
pentru faptul că nu o pentru lumea
această».

Mircea Streinu

dela poartă, deschidem ușa înțet
—legim. Traversăm șoseana, calea
făcută și intrăm în pădure. O lumă
și noi în întâmplare. Mergem o bar-
căcelă prin pădure și vedem în ză-
lar casa lui Despa.

— Mă ce dracu am făcut?
Pernim din nou. Se desprinde de
slăb.

Cerul se luminează, stălele se stîng
la vârfurile brazilor jocoși raze
aurii. Rona ne udat la picioare
pără la pielea Pe la nouă suntem
uși. — așa legată pe dinafară, No-
roa că nu o legată prea strâns, bag-
dău degete în care am un brețec
cu lama foarte ascuțită. Tai afara,
elementul cade făcând un șmopot
strident. Așteptăm cu sufletul la
gât. O mică frământare parec și
toată reatră în tăcere. Pășim la
vârful picioarelor afără din grăd.

Jandarmii dorm cu arma între ge-
nunchi, având cureasa răscălită
după mână. Treceam pe lângă cel

dela poartă, deschidem ușa înțet
—legim. Traversăm șoseana, calea
făcută și intrăm în pădure. O lumă
și noi în întâmplare. Mergem o bar-
căcelă prin pădure și vedem în ză-
lar casa lui Despa.

— Mă ce dracu am făcut?
Pernim din nou. Se desprinde de
slăb.

Cerul se luminează, stălele se stîng
la vârfurile brazilor jocoși raze
aurii. Rona ne udat la picioare
pără la pielea Pe la nouă suntem
uși. — așa legată pe dinafară, No-
roa că nu o legată prea strâns, bag-
dău degete în care am un brețec
cu lama foarte ascuțită. Tai afara,
elementul cade făcând un șmopot
strident. Așteptăm cu sufletul la
gât. O mică frământare parec și
toată reatră în tăcere. Pășim la
vârful picioarelor afără din grăd.

CALENDAR

Luni 2 August 1937

ORTODOX: Aducerea moștelor. SOARELE: Răsare. Vânt: S. Arhidiacon: Ștefan (415). Din nenorocire, în noaptea asta nu ne va lăsa să dormim.

CATOLIC: S-ta Portunuela. 1945. Este vorba de o noaptea de vară, de o noaptea de vară, de o noaptea de vară.

SPECTACOLE

TEATRE

TEATRU CARABUȘ: Revista «Electro-
Carabuş».

TEATRU COMEDIE (Teatru în aer
liber): Om de încredere.

TEATRU VESEL de vară (grădina
Măreș): Fetele de la Măreș.

GRADINA AIRA (Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș):
ARENA BRATTIAN: Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș.

TEATRU CARABUȘ: Revista «Electro-
Carabuş».

TEATRU COMEDIE (Teatru în aer
liber): Om de încredere.

TEATRU VESEL de vară (grădina
Măreș): Fetele de la Măreș.

GRADINA AIRA (Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș):
ARENA BRATTIAN: Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș.

TEATRU CARABUȘ: Revista «Electro-
Carabuş».

TEATRU COMEDIE (Teatru în aer
liber): Om de încredere.

TEATRU VESEL de vară (grădina
Măreș): Fetele de la Măreș.

GRADINA AIRA (Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș):
ARENA BRATTIAN: Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș.

TEATRU CARABUȘ: Revista «Electro-
Carabuş».

TEATRU COMEDIE (Teatru în aer
liber): Om de încredere.

TEATRU VESEL de vară (grădina
Măreș): Fetele de la Măreș.

GRADINA AIRA (Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș):
ARENA BRATTIAN: Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș.

TEATRU CARABUȘ: Revista «Electro-
Carabuş».

TEATRU COMEDIE (Teatru în aer
liber): Om de încredere.

TEATRU VESEL de vară (grădina
Măreș): Fetele de la Măreș.

GRADINA AIRA (Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș):
ARENA BRATTIAN: Căminul de
Tăcerea, M. de Nădăruș.

TEAT

VIAȚA POLITICĂ

D. Al. Vaida Voevod despre problemele politice actuale

Frontul Românesc despre ultimele alegeri. — Politica noastră externă. — Demagogia politicianilor.

Se poate realiza un acord cu național-țărăniștii?

La moșia sa de la Valea Soarelui, d. Alex. Vaida-Voevod, președintele Frontului Românesc, a făcut reprezentanților presei următoarele declarații deosebite asupra problemelor politice actuale:

Asupra alegerilor Județului din Dumbrăvița trecută, s'au declarat până acum aproape toți frunzișii partidelor politice. Care este părerea d-voastră asupra interpretării care s'a dat jocului de cifre?

Pus de dreptul în fața chestiunii pe care o porțea a presei a ridicat-o la rangul unei probleme, d. dr. Alexandru Vaida Voevod ne-a răspuns:

Dacă aș fi făcut și eu câte o expunere, după fiecare alegere, asupra acestui aspect de jonglerie pseudo-democratică cu cifre, mi-aș fi creat tot stăruia prilejuri de a săvârși ocazional pe care l-ar fi produs. Dar, ca pentru majoritatea alegătorilor înscrși, tot astfel și pentru mine, faptul acesta și-a pierdut tot farmecul. Căci ce importanță pot avea interpretările de glorioză și post-glorioză pe marginea alegerilor județene? Dacă aș fi și eu o proporție între voturile date pe baza unei metode convingerilor politice născută din temerile și serioasă judecare a intereselor superioare ale țării și între acele voturi care s'au dat în urma unui desechilibru mental, paranoic, care este rezultatul lozincilor demagogice și a fagăduințelor irealizabile, ori în fine, care este proporția măcar față de acele voturi care s'au datorat sumelor de misterioasă proveniență, vărsate peste câmpul electoral și valul de «borlăci» (vina) numit în vechiul regat «banam», dacă aș putea prin o analiză de laborator, să fac această distincție, a-bia atunci aș putea spune în ce măsură rezultatul ar echivala cu realitatea votului suveran a majorității alegătorilor. Nedepunând însă de metode științifice din cauza insuficienței gradului de evoluție a mijloacelor pe care sociologii moderni ni-le pun la dispoziție, mă văd alături să-mi întindem părerea pe experiență și intuiție.

Tabloul variază din județ în județ. În ceea ce privește rezultatele obținute de «Frontul Românesc» am avut cea mai mare satisfacție. Cu mijloace materiale de care dispuneau organizațiile locale, rezultatele obținute sunt invers proporționale cu acele ale partidelor care au putut vărsa sume masive pen-

SEMNIFICAȚIA ABȚINERILOR DELA VOT

În schimb cu cât au votat cu «Frontul Românesc», au dovedit că știu să reziste tuturor isptărilor de frazeologie demagogică, de înfruptare cu băutura, de amenințări și ceace e mai impor-

D. VAIDA VOEVOĐ

tant, că au știut să se debaraseze de hipnoza misticismului simbolurilor electorale, judecând cu minte clară că numai realizarea programului «Frontului Românesc» poate asigura primatul nației noastre în România Mare.

Toți jurnaliștii au statisticile voturilor exprimate. Nimic nu privește cifra acestora care au fost și de date acestea să se abțină de la vot. Aceștia sunt oamenii a căror bun simț se rezervă, spre a deveni cea mai biruitoare a «Frontului Românesc».

«Clives extra commercium», pe care negustorii de voturi naționali suverani, nu-i găsim pe piața electorală. Conștiințe pe care și le va aduce la virtutea dreptului de via primă ocupanților numai mișcarea națională adevărată.

te ai cîștigătorilor lor, prefăcându-se că se au știut să prezinte ca ceva nou, o discuție al cărei substrat real îl vedem desăvîrșindu-se zilnic înaintea ochilor noștri, prin activitatea și clandestinitatea ce se numesc «garda național-țărăniștii». Această gardă exaltă în gloriile jurnalelor și d. dr. Mihailache, relatează existența doctorului Lupu, critică pe d. Madgearu, condamnat pe d. Călinescu și se declară disciplinată preținzând însă acceptarea integrală de către conducerea partidului a doctrinei și a tacticii d-lui Iuliu Maniu.

Care este această doctrină și tactică?

Frontul Românesc și înțelegerea cu național-țărăniștii

— Condițiile unui eventual acord —

— Se vorbește în ultimul timp cu insistență despre o înțelegere Vaida-Mihailache. Ce este adevărat în această privință?

D. dr. Alexandru Vaida Voevod își șterge ochelarii, ne privește apoi în ochi și exclamă:

— Dacă e trădare, atunci s'o știți și d-voastră!

Mă mir că se pune în discuție în forma aceasta problema de ordin tactic ale diferitelor grupuri politice. «Frontul Românesc» am spus-o la o ocazie, este fluvial mare care trebulă să mănă morile marelui român, Răul lui mie, politicianist, vor trebui să se verse (d. dr. Alexandru Vaida Voevod, accentuază cuvintele «vor trebui») fie păstrându-și numele, fie schimbându-l, în răul mare al doctrinei valahiste.

Totuși, în ce mă privește, nu am nimic împotriva unei înțelegeri cu partidul național-țărănesc.

Am puteri discreționare, recunoscute din partea membrilor «Frontului Românesc» în ce privește conducerea tactică. În consecință, eu să nu mai fie nici o discuție, și nici o nedumerire, declar:

Formula arhimedicească a înțelegerii între «Frontul Românesc» și partidul național-țărănesc este următoarea:

Să construimăcă acia care doresc această înțelegere, un acord între principiile și tactica preconizată de d-nii dr. Lupu, Iuliu Maniu, V. Madgearu și d-nii Costăchescu, Călinescu și Polărcă și, care să aibă criteriul omogenității și nu numai spolia exterioră a referinței statutului. Să nu fie ideologia acestor domni un phibetiu sur de idei, comuniste, pseudo-cristine, naționaliste, pe care să suprapună înaltă zarzavaturile în tricolor, roșii, morcovii galbeni și vinete, dând iluzia omogenității naționale și a naționalității.

Abia atunci s'ar crea premisa pentru a avea măcar o bază de discuție. Cred însă că operația s'ar putea simplifica aruncând deoparte, turbureala sură a ghiveciului și păstrând spre a putea prezenta consumului public, numai roșiile, morcovii și vinetele.

Ce fenomene paradoxale nu se produc în haosul vieții noastre publice! Să nu mă înțelegă greșit nici prietenii, nici contrarii mei politici, dacă fac următoarea reflecție:

Citind în zilele trecute interviul pe care d. Max Auschnitt l-a dat unui ziar din Timișoara, prin care recunoștea îndreptățirea programului «Frontului Românesc» și dreptatea primatului muncii Valahilor, fără bineînțeles a se declara aderent al «Frontului», spre a nu-l îndepărta pe prietenul său d. Madgearu, am avut o mare satisfacție. Și m'am gândit:

«Adevărat că d. Auschnitt e de origine evree, dar poate prin faptul boterului și a căsătoriei s'a săvârșit minunea că și sufletele s'a încadrat în ideologia și realitatea naționale române».

Dacă ar fi vorba de o înțelegere între partidul internațional-țărănesc și «Frontul Românesc», oare n'ar fi de preferat ca această înțelegere să o facem cu stăpânul?

— Ce credeți, domnule președinte, despre războiul de hârtie, care a urmat declarațiilor făcute de d. Tillea la Uloua?

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

Nu o știu toată lumea?

Serios că oare, scopul de a încheia nașterea românească și a consolidarea statului român pe baza ideilor doctrinei național-țărăniștii? Ori poate înțelegerea doctrinei național-țărăniștii, volind să o înlocuiească cu feudalismul seilor de partid, feudalism dependent bine înțeles, de capitalismul internațional?

Trebuca ca d. Tillea să pună degetul pe rană! Trebuca ca să primească scrierile dela domul cărua d. Titulescu le-a făcut revelația unei conversații cu d. Maniu! Și parcă numai d. Tillea a primit asemenea informații?

Care este această doctrină și tactică?

Frontul Românesc și înțelegerea cu național-țărăniștii

— Condițiile unui eventual acord —

— Se vorbește în ultimul timp cu insistență despre o înțelegere Vaida-Mihailache. Ce este adevărat în această privință?

D. dr. Alexandru Vaida Voevod își șterge ochelarii, ne privește apoi în ochi și exclamă:

— Dacă e trădare, atunci s'o știți și d-voastră!

Mă mir că se pune în discuție în forma aceasta problema de ordin tactic ale diferitelor grupuri politice. «Frontul Românesc» am spus-o la o ocazie, este fluvial mare care trebulă să mănă morile marelui român, Răul lui mie, politicianist, vor trebui să se verse (d. dr. Alexandru Vaida Voevod, accentuază cuvintele «vor trebui») fie păstrându-și numele, fie schimbându-l, în răul mare al doctrinei valahiste.

Totuși, în ce mă privește, nu am nimic împotriva unei înțelegeri cu partidul național-țărănesc.

Am puteri discreționare, recunoscute din partea membrilor «Frontului Românesc» în ce privește conducerea tactică. În consecință, eu să nu mai fie nici o discuție, și nici o nedumerire, declar:

Formula arhimedicească a înțelegerii între «Frontul Românesc» și partidul național-țărănesc este următoarea:

Să construimăcă acia care doresc această înțelegere, un acord între principiile și tactica preconizată de d-nii dr. Lupu, Iuliu Maniu, V. Madgearu și d-nii Costăchescu, Călinescu și Polărcă și, care să aibă criteriul omogenității și nu numai spolia exterioră a referinței statutului. Să nu fie ideologia acestor domni un phibetiu sur de idei, comuniste, pseudo-cristine, naționaliste, pe care să suprapună înaltă zarzavaturile în tricolor, roșii, morcovii galbeni și vinete, dând iluzia omogenității naționale și a naționalității.

Abia atunci s'ar crea premisa pentru a avea măcar o bază de discuție. Cred însă că operația s'ar putea simplifica aruncând deoparte, turbureala sură a ghiveciului și păstrând spre a putea prezenta consumului public, numai roșiile, morcovii și vinetele.

Ce fenomene paradoxale nu se produc în haosul vieții noastre publice! Să nu mă înțelegă greșit nici prietenii, nici contrarii mei politici, dacă fac următoarea reflecție:

Citind în zilele trecute interviul pe care d. Max Auschnitt l-a dat unui ziar din Timișoara, prin care recunoștea îndreptățirea programului «Frontului Românesc» și dreptatea primatului muncii Valahilor, fără bineînțeles a se declara aderent al «Frontului», spre a nu-l îndepărta pe prietenul său d. Madgearu, am avut o mare satisfacție. Și m'am gândit:

«Adevărat că d. Auschnitt e de origine evree, dar poate prin faptul boterului și a căsătoriei s'a săvârșit minunea că și sufletele s'a încadrat în ideologia și realitatea naționale române».

Dacă ar fi vorba de o înțelegere între partidul internațional-țărănesc și «Frontul Românesc», oare n'ar fi de preferat ca această înțelegere să o facem cu stăpânul?

— Ce credeți, domnule președinte, despre războiul de hârtie, care a urmat declarațiilor făcute de d. Tillea la Uloua?

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

— Pe cât știu eu, secretarul general al «Frontului Românesc» pentru Ardeal și Banat, d. Florin V. Tillea, a primit informații autentice din partea unor oameni cărora d. Titulescu le-a făcut confidențe asupra conștientărilor pe care

Preoții din județul Alba pedepsiți de Ministrul Cultelor pentru că au participat la sfințirea unei troițe

Cum sunt prigonii legionarii

Preoții Căndia Suciu din Măgiasa și Groza Laurențiu din Râșnet, cătunul Brădet, jud. Alba au fost sancționați de mai mulți credincioși din comuna să așteptase o erue ridicată în curtea locuitorului Achim Viletor în cinsta eroilor Moța și Maria.

CAND INTERVENI JANDARMII...

Ceremonia a fost făcută cu tot fastul cerut de împrejurare. Sătenii s'au adunat în mare număr la biserică, în străe sărbătorită, s'a format un cortegiu și în frunte cu preoții îmbrăcați în odăjdii și cu praparele bisericilor, după ăstfelu noastre creștinești, s'au îndreptat spre locul de sfințire.

Pe neașteptate interveni însă în drum, jandarmii.

Cortegiu se oprește. În rândurile sătenilor pătruns de solemnitatea momentului, stăpore.

Preoții sunt invitați să producă autorizația cerută de legea pentru organizarea de muncă obștească (11).

Văzând intervenția depășită și cu totul inoportună, părintele Groza a răspuns: «Nu ne conturbați în exercițiul funcțiunii».

După cum se constată din raportul jandarmilor, «cu au fost forțe suferente ca să oprească procesiunea».

Raportul se încheie cerând să li se suspende preoților salariul.

SUSPENDAREA ABUZIVĂ A SALARIILOR PREOȚILOR

Fără noul o sentință judecătorească, s'au vreo hotărâre a comisiei disol-

plinare, Ministerul Cultelor suspendă pe timp nelimitat salarizarea mizeră a celor doi preoți. Ori amândoi preoții sunt adevărați apostoli în comuna acestor săraci din Munții Apuseni și salariul este aproape singurul lor lucru de trai.

Dar ironia soartei o mare Unul din ei, părintele Căndia a fost condamnat în vremurile de restriște, la închisoare de către Unguri, pentru atitudinea lui românească și întemnițat în închisorile dela Sopron. Păinea din gura celor 7 copii pe care-i are însă nu i-a fost luată nici atunci, cu toate că exista sentință judecătorească pentru întemnițare.

Astăzi, bătrânul preot în fața căruia ar trebui să se închine cu

smerea oricare ministru de cultă umilit, cu morală adăugată această nedreptate.

Din ce să trăiască domniile de Cultelor? De-acum părintele Căndia o bătrân și nu mai poate munci atâta cu brațele lui tremurând, cu oasele lui pline de umeză și înclăștrilor din supă și are stăpăna copil.

D. ministrul Al Cultelor, cel domn lamandy, continuă — se va încreștina contra legilor și am știm dacă Sf. Sinod n'are umilă și.

Ce vrea d. lamandy? Preoții să se înjunghie în căruciumă, să ciomăgească pentru voturi, să fie în solda comunistilor, sau să servească altarul, sfințind cât mai multe troițe, cât mai multe cruci?

I. M.

Cercetările dela Mănăstirea Neam

Cercetările în legătură cu odioasa faptă săvârșită de un grup de jidani comunisti la Sf-ta Mănăstire Neamju, care precum se știe au arborat în ziua de 27 Iulie steagul marxist, la fabrica concesionată de jidani — Gottlieb și Scharf, au continuat în tot cursul săptămânii.

Deoarece cazul acesta este de-

ferit instanțelor judecătorești, Pistră-Neam, rezultatul cercetărilor, ce se fac actualmente, către parchet, va fi cunoscut va mai târziu.

Deocădată sunt menționați pentru fapta lor din fabrică în pi-

Autoritățile cantă actuala portanță în urma cunoscutului asilator, comunist Moritz Adamovici, de două zile înainte de comite-

faptului, a fost semnalat în preajmă fabricii din Mănăstirea Neamju.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde de M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principei Paul și al A. S. R. Principei Olga.

BERLIN 1 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României și Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo

